

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۱۰/۱۵

افغان جرمن آنلاين

اهمیت جرگه قومي عدالت پشتونها

منظور احمد پشتين رهبر جنبش تحفظ پشتونها (پشتون تحفظ موقمنٹ يا پي. ټي. ام.) بعد از سال ها مبارزه و تحمل رنج و عذاب و غدر از جانب رژيم برسر اقتدار، قادر شد تا به تاريخ ۱۱ اکتوبر سال ۲۰۲۴م بزرگترین جرگه قومي پشتونها را علی الرغم ممانعت های شدید دولت پاکستان در منطقه خیبر جمرو در جایی بنام ریگی دایر نماید.

جرگه یکی از عنعنات ملی پشتونها بوده که ثبت تاریخی آن در سرود های ویدی بنام جرگه های سیمت و سبها ذکر اند. جرگه بزرگ پشتونها که در سال ۱۵۴۲ در روهتاس هندوستان برهیری شیرشاه سوری دایر شد و جرگه های بعدی تا آخرین جرگه ۱۱ اکتوبر سال جاری همه و همه مسیر سرنوشت ساز تاریخ را جهت داده اند.

جرگه جنبش تحفظ پشتونها بعد از سه روز بحث و شور بالای مسایل و مشکلاتی که طی پنجاه سال اخیر با دادن قربانی های بی شمار با آن روبرو بودند به تاریخ ۱۳ اکتوبر سال ۲۰۲۴م با صدور قطعنامه حاوی ۲۲ ماده به پایان رسید.

طی پنجاه سال اخیر اردوی پاکستان و ادارات استخباراتی آن مناطق خط دیورند را بخاطر مقاصد سیاسی، اقتصادی و نظامی بخصوص تخریب تمام مؤسسات افغانستان مورد استفاده قرار داده آنرا منحصی تخته خیز خود بکار برده است. مردم این نواحی مانند مردم افغانستان کنونی قربانی های بی شمار را بشمول مهاجرت های داخلی، تخریب خانه ها، مساجد، مکاتب، پوهنتون ها متحمل شده اند. به هزاران جوان شان تا به امروز مفقودالثر اند. به هزاران هزار جوان شان کشته شدند، به هزاران هزار شان معیوب و بی دست و پا شدند. به لک ها خانم بیوه و بی فرزند

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی

شدند. آنان درست مانند مردم افغانستان و موازی با مردم افغانستان انواع مختلف زجر، شکنجه، عنف، بی حرمتی، تحریف و تعجیز را متحمل شدند. همه این ها را از دست اردو و استخبارات پاکستان تجربه کردند. منظور پشتین در جریان همین جرگه افزود که پاکستان این مناطق را بخاطر بی ثباتی افغانستان و تخریب افغانستان بکار برده است. منظور با از خود گذری بیدریغ توانست که تحرک ملی و سیل آسای جوانان پشتون را از چترال تا سپین بولدک ایجاد و مردم این نواحی را به شمول احزاب و گروه های متعدد مذهبی و سیاسی بدور یک جرگه با هم جمع تا در مورد آینده شان تصمیم قاطع بگیرند. جمع کردن این کتله بزرگ جوانان، دانشمندان، علمای دینی، محصلین، متعلمین، ملکان، خوانین، رهبران سیاسی و دینی، اساتید پوهنتون ها، ملا ها و فعالین امور اجتماعی به حول جرگه واحد کار ساده و بسیط نیست. به قول الجزیره و بی بی سی تعداد اشتراک کنندگان این جرگه بزرگ قومی حدود یک اعشاره چهار میلیون بود.

محل خیبر با معابر صعب العبور آن در ازمنه تاریخ شاهد لشکر کشی های ابر قدرت های جهان بوده و هریک شان که می خواستند از این معبر عبور نمایند تلفات عظیمی را متحمل شده اند. روی این ملحوظ است که خیبر نام بزرگ تاریخی در تاریخ افغانستان و در تاریخ منطقه دارد. وبی جهت نیست که انتخاب این محل برای تدویر چنین جرگه بزرگ با افتخارات بزرگ تاریخی پیوند دارد. وزیر محمد اکبر خان هنگامیکه می خواست مناطق از دست رفته افغانستان را بدست آرد در خیبر با نیرو های رنجیت سینگه در گیر شد. نیرو های رنجیت از جمرو عقب زده شدند و در محلی که امروز پوهنتون پشاور یا اسلامیه کالج است جنگ میان نیرو های وزیر محمد اکبر خان و هری سینگه نیلوه ستر درستی لشکر رنجیت سینگه در گرفت هری سینگه از شمشیر وزیر اکبر خان چنان زخم کاری برداشت که بعد از چند روز از اثر زخم ها مُرد.

زمانی که تدارکات چنین جرگه بزرگ پشتونها رویدست بود توقعات و امید های افغانها به حول این نکته امید می چرخید که فرصت اتصال مناطق از دست رفته افغانستان قریب شده است. چنین یک آرزوی بزرگ خواست و امید همه مردم افغانستان است. ولی با توجه به وضعیت افغانستان جنگ زده و فعالیت های شیطانی و نامردانه پاکستان اگر برای یک لحظه بپذیریم که چنین مأمولی ممکن و متصور است باز هم مشکلات خود را در آینده خواهد داشت. افغانستان که طی پنجاه سال اخیر تمام کادر های سیاسی، نظامی، اقتصادی، اجتماعی، بزرگان تاریخ ساز قومی و در مجموع تمام ساختار های حیات خود را از دست داده است اگر واقع بینانه فکر کنیم اول افغانستان ظرفیت کنترل چنین کتله بزرگ قریب به پنجاه میلیون را با داشتن ساختار های پیچیده قومی آن ندارد و ثانیاً پشتونهای آن مناطق هم اگر مایل به ساختار کشور جدید باشند این مأمول فقط و فقط در ایجاد کشور جدیدی بنام پشتونستان ممکن و محتمل است. نتایج و تصامیم جرگه بالذات راه را کماکان به آنسو می گشاید که توقع آنرا همه دارند.

دو نقطه اساسی که برای افغانستان در تصامیم جرگه اخیر حایز اهمیت است این است که اول خط دیورند را هیچ کدام شان و هرگز به رسمیت نمی شناسند و این خود مهر تأیید بر داعیه برحق مردم افغانستان برای وصول سرزمین های از دست رفته است. دومین نکته که خیلی ها حایز اهمیت است اخراج لانه پخش ترور و ایجاد مزاحمت و درد سر برای افغانستان یعنی اخراج نیرو های پاکستان از امتداد خط دیورند است. تا زمانی که نیرو های مزدور و اجبر اردوی پاکستان در منطقه حضور داشته باشند بازچه های ساخت دست مانند شان داعش و القاعده و تحریک طالبان پاکستان نیز در منطقه وجود خواهند داشت. جرگه از هر دو فریقین خواسته که تا دو ماه از منطقه اخراج شوند و بعد از انقضای این مدت جرگه تصمیم خود را خواهد گرفت. ایجاد لشکر قومی قریب به دو صدو چهل هزار نفر برای تأمین امنیت نیز نکته مهم و حساس است و هم باز گشودن ۱۰۲ نقطه دخول و عبور از مسیر خط دیورند برای اقوام و مردمان مستقر در امتداد خط دیورند حایز اهمیت بزرگ اقتصادی است و تصریح شده که تمام قیوداتی که از سال ۱۸۹۳ تا بعد از آن در قسمت عبور و مرور ایجاد شده اند یکسره ملغی و فاقد اعتبار اند. این خود بخود زمینه را برای ایجاد کاندیشن اقتصادی این مناطق با افغانستان مساعد میسازد و اگر حکام افغانستان خیلی هوشیار باشند باید زمینه بکار اندازی و توسعه واحد پول افغانی را در این ساحات با استفاده از شرایط بوجود آمده مساعد و مشروط سازند. این پروسه تدریجی را می تواند آغاز زمینه سازی برای ادغام اراضی از دست رفته افغانستان نامید. عواقب شیطانی که بعد از خروج نیرو های پاکستانی از امتداد خط دیورند متصور است شاید پس لگد های خود را در وجود گروه های تربیت شده اردو و استخبارات پاکستان داشته باشد. شاید این گروه های مسلح مانند داعش، تحریک طالبان پاکستان و غیره دست به نا امن سازی این مناطق بزنند. زمینه های رشد تروریسم را زیاد تر بسازند و بعد به جهان نشان بدهند که گویا با خروج ما از منطقه زمینه برای رشد تروریسم مساعد شد و بار دیگر از جهان باج گیری نماید. ولی یقین داریم که مردمان این مناطق هوشیاری خود را دارند و با ایجاد لشکر قومی چنین زمینه را مهیا نه خواهند ساخت. هرگاه در امتداد خط دیورند امنیت بوجود آمد افغانستان شاهد ثبات و امنیت داخلی خود خواهد بود. سکوت حکومت برسر اقتدار افغانستان در برابر جرگه بزرگ قومی پشتونها خیلی سؤوال برانگیز است.